

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 W ROKU SZKOLNYM 2020/21

Preambuła

Definicja wychowania

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo Oświatowe).

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa.

Program został opracowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja RP,
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla szkół specjalnych przysposabiających do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkół policealnych.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

WSTĘP

Szkolny program wychowawczo–profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści programu są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Program wychowawczo–profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo–profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli.

Program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analizy programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2019/20,
- wniosków i analiz zespołów przedmiotowych i zespołu wychowawczego,
- spostrzeżeń rodziców.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Kształtowanie ucznia:

- otwartego na potrzeby innych, życzliwego, uczciwego i kulturalnego,
- dbającego o kulturę języka,
- kierującego się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- znającego historię i kulturę własnego narodu, regionu,
- posiadającego wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- łatwo nawiązującego kontakty,
- dobrze współpracującego w grupie,
- tolerancyjnego, co przejawia się poszanowaniem innych ludzi, ich praw do odmierności,
- umiającego realizować własne cele nie kosztem innych, a we współpracy z nimi,
- dbającego o kulturę osobistą,
- umiającego dokonywać prezentacji,

- zainteresowanego wiedzą i umiejącego korzystać z różnych jej źródeł (w tym z TIK),
- kierującego się w życiu ogólnie przyjętymi wartościami,
- umiejącego podejmować autonomiczne decyzje,
- nieulegającego wpływom skłaniającym go do zachowań ryzykownych,
- odpowiedzialnego, a więc gotowego ponosić odpowiedzialność za swoje postępowanie i podjęte decyzje,
- troszczącego się o środowisko naturalne,
- umiejącego przeciwstawiać się złu,
- godnego reprezentanta polskiej tradycji.

I. CEL OGÓLNY: ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które są podstawą do rozwoju umiejętności poznawczych, społecznych i emocjonalnych.

II. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wprowadzenie w świat wartości, w tym współpracy, szacunku dla tradycji, budowania relacji społecznych.
2. Kształtowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych.
3. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
4. Rozwijanie umiejętności społecznych.
5. Rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość i samodzielności.
6. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
7. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
8. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.
9. Kształtowanie szacunku do środowiska przyrodniczego.
10. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, stosowanie profilaktyki.
11. Podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli.

Treści i działania wychowawczo-profilaktyczne zostały dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Ich realizacja jest zadaniem całej szkoły.

Realizacja zadań odbywać się będzie w roku szk. 2020/2021

Działania zawarte w Programie Wychowawczym odbywają się z zachowaniem bezpieczeństwa sanitarnego oraz w zależności od rozwoju sytuacji epidemiologicznej w kraju.

Zadania do realizacji	Cele realizacji	Formy	Czas realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
1. Wprowadzenie w świat wartości - Katalog praw i wolności człowieka, w tym współpracy, szacunku dla tradycji, budowania relacji społecznych.	- rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów - zdobycie umiejętności praktycznych: negocjacji, konsultacji, dochodzenia do zgody, formułowania i wyrażania swoich poglądów, reprezentowania grupy, respektowania innego punktu widzenia, - kształtowanie szacunku dla miejsc pamięci narodowej, upamiętniania postaci, wydarzeń z przeszłości, najważniejszych świąt narodowych, symboli państwowych,	- Święto Szkoły - pogadanki - uroczystości okolicznościowe organizowane w klasach - udział w uroczystościach lokalnych związanych ze świętami narodowymi - konkursy	cały rok, w miarę potrzeb	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, rodzice,	
	- realizacja wybranych scenariuszy lekcji z pozycji: Ewa Stawowy <i>Prawa i wolności człowieka</i>	cały rok	wychowawcy	materiały u pedagoga	
2. Kształtowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych	- wychowanie w duchu tolerancji i szacunku do drugiego człowieka - kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi - budowanie poczucia własnej wartości. - zdobycie umiejętności właściwego zachowania podczas uroczystości patriotycznych oraz w miejscach pamięci narodowej	- realizacja programu KOMPASIK (<i>Edukacja na rzecz Praw Człowieka w pracy z dziećmi</i>)	cały rok w miarę potrzeb	wychowawcy,	materiały w bibliotece, kl. I-VII
	- realizacja <i>godzin wychowawczych z wykorzystaniem tekstów z książki „Gorzka czekolada i inne opowiadania o wartościach”</i>	cały rok	wychowawcy	Kl. IV-VII materiały w bibliotece	

3. Rozwijanie umiejętności społecznych.	- integracja zespołów klasowych - podniesienie kompetencji radzenia sobie w sytuacjach społecznych m.in. prośenie o pomoc, unikanie bójek, radzenie sobie z presją grupy, radzenie sobie z dręczycielem, prowadzenie rozmowy, bezpieczne korzystanie z Internetu.	- pogadanki, zabawy i gry integracyjne - rozmowy indywidualne z uczniem w sytuacjach trudnych z elementami <i>Treningu Umiejętności Społecznych</i> - godziny wychowawcze z elementami TUS -filmowe godziny wychowawcze „Jak zacząć, podtrzymać i zakończyć rozmowę”	cały rok w miarę potrzeb	wychowawcy, nauczyciele wspomagający, psycholog, pedagog	kl.IV-VII w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju
		- Trening Umiejętności Społecznych	cały rok	specjaliści	zajęcia pozalekcyjne dla wybranych uczniów
		- P.C. Kendall, K.A. Hedtke <i>Zaradny Kot w Akcji</i> - elementy terapii poznawczo-behawioralnej	cały rok w miarę potrzeb	psycholog, pedagog	wybrani uczniowie
		- P. Stallard <i>Czujesz tak, jak myślisz</i> , elementy terapii poznawczo- behawioralnej	cały rok szkolny w miarę potrzeb	pedagog, wychowawcy	wybrani uczniowie
		- program: <i>Przyjaciele Zippiego</i>	cały rok	wychowawcy	grupy O
		- <i>Jak nauczyć rozwiązywania konfliktów – scenariusze lekcji i karty pracy dla uczniów</i>	cały rok	wychowawcy	kl. IV-VII materiały w bibliotece
		- filmowe godziny wychowawcze: <i>Lekcje przestrogi-manipulacja; Rodzice mnie nie rozumieją; Zaplątani w sieci</i>	cały rok	nauczyciele informatyki, wychowawcy	kl.VII materiały w bibliotece
		- konkurs z kompetencji emocjonalno-społecznych	I semestr	psycholog	kl. I-VII,
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość i samodzielności.	- twórcze rozwiązywanie problemów - elastyczny sposób myślenia, rozwijanie perspektywy szerszego widzenia - rozwijanie umiejętności zarządzania czasem - kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji - pobudzanie i rozwijanie u uczniów zainteresowań i uzdolnień zawodowych	- wybrane scenariusze lekcji wychowawczych wg programu autorskiego „Spójrz inaczej”	cały rok	wychowawcy, psycholog, pedagog,	kl. I-VII, program w bibliotece
		- edukacja przez szachy w szkole	cały rok	nauczyciele	kl. IA, IIA
		- elementy programu Start 1 dla wybranych uczniów	cały rok w miarę potrzeb	psycholog, pedagog	wybrani uczniowie

5. Rozwój funkcji poznawczych oraz motywacji do nauki.	- rozbudzanie ciekawości poznawczej - rozbudzanie motywacji wewnętrznej - wykorzystanie wiedzy w praktyce	- bajkoterapia - Udział w Narodowym Czytaniu	cały rok	nauczyciele świetlicy, nauczyciele j. polskiego, wychowawcy	kl. I-VII, grupy 0
		- wycieczki szkolne	cały rok	nauczyciele, wychowawcy	kl. I-V, VII, grupy 0
		- projekt <i>Edukacja przez szachy w szkole</i>	cały rok	Nauczyciele	kl. IA, IIA
		- rozmowy motywujące	cały rok	psycholog, pedagog	wybrani uczniowie
6. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.	- poznanie prawidłowości dotyczących uczenia się - stosowanie technik skutecznego uczenia się	- realizacja programu: „ <i>Jak skutecznie się uczyć?</i> ”	cały rok w miarę potrzeb	pedagog	wybrani uczniowie
		- warsztaty mnemotechniki – <i>techniki skutecznego uczenia się</i>	II semestr	pedagog	wybrane klasy w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju
7. Kształtowanie szacunku do środowiska przyrodniczego	- kształtowanie życzliwego stosunku do ochrony praw przyrody - kształtowanie umiejętności dbania o wygląd otoczenia - kształtowanie zainteresowania przyrodą	- dokarmianie ptaków zimą - wycieczki tematyczne - zakładanie budek lęgowych - zajęcia z przyrodnikiem	cały rok	wychowawcy, nauczyciele przyrody i biologii	kl. 0-VII
8. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, profilaktyka	- rozwijanie nawyku zdrowego odżywiania się i unikania substancji szkodliwych, dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych - wdrażanie do zachowań higienicznych - przygotowanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie	- „ <i>Nie niszczyć serca</i> ” - profilaktyka uzależnień	cały rok	wychowawcy	kl. VI-VII
		-filmowe godziny wychowawcze – <i>Walka z depresją</i>	cały rok	wychowawcy	kl. VI-VII
		- realizacja programu – <i>Bezpieczeństwo w sieci</i>	cały rok	nauczyciele informatyki	kl. 0-VII
		- karta rowerowa	cały rok	nauczyciel techniki, policja	kl. IV

		- zajęcia na basenie	cały rok	wychowawcy	kl. II-III
		- gazetki, pogadanki, prezentacje multimedialne	cały rok	pielęgniarka szkolna, wychowawcy	kl. 0-VII
		- realizacja programu <i>Domowych Detektywów</i>	cały rok	przeszkoleni nauczyciele	kl. VIa, Va
		- realizacja programu <i>-Start1</i>	cały rok w miarę potrzeb	pedagog psycholog	wybrani uczniowie
		- realizacja programu <i>Trening Budowania Poczucia Własnej Wartości</i>	cały rok w miarę potrzeb	psycholog	wybrani uczniowie kl. I-III
		- realizacja programu <i>Trening Umiejętności Społecznych</i>	cały rok w miarę potrzeb	specjaliści	wybrani uczniowie
	- zdobywanie wiedzy na temat chorób cywilizacyjnych i ich profilaktyki - nauka skutecznego odmawiania - podejmowanie racjonalnych wyborów - umiejętność bezkonfliktowego przeciwstawiania się naciskowi grupy - umiejętność opanowywania złości	- zajęcia rozwijające umiejętności społeczno-emocjonalne	cały rok w miarę potrzeb	Psycholog pedagog	kl. 0 kl. I-III
		- realizacja programu <i>Spójrz Inaczej</i>	cały rok w miarę potrzeb	wychowawcy, pedagog,	kl. I-VII, program w bibliotece
		- realizacja programu <i>Kompasik</i>	cały rok w miarę potrzeb	wychowawcy,	materiały w bibliotece, kl. I-VI
		- realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego <i>EPSILON</i>	II semestr	edukatorzy zewnętrzni, psycholog, pedagog	kl.IV-VII w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju
9. Podnosimy kompetencje wychowawcze rodziców i nauczycieli	- doskonalenie warunków pracy nauczycieli - Doskonalenie umiejętności wspólnego rozwiązywania problemów	-Warsztat Pracy ze złością dla rodziców	w miarę potrzeb	psycholog,	
		- Trening Umiejętności Wychowawczych dla rodziców	II semestr (jeden warsztat)	psycholog,	
		- szkolenia Rady Pedagogicznej	cały rok	dyrektor	

Zasady współpracy w szkole:

Uczniowie i nauczyciele współpracują ze sobą w procesie edukacji i wychowania w oparciu o istniejące w szkole akty prawne: Statut, WSO i Regulamin Szkolny ze szczególnym uwzględnieniem następujących zasad:

1. Uczeń ma prawo do opieki wychowawczej, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa, ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochrony i poszanowania godności.
2. Uczeń ma prawo do uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych.
3. Uczeń i nauczyciel mają prawo do swobodnego wyrażenia swoich myśli i przekonań w szczególności dotyczących życia szkoły, a także światopoglądowych i religijnych, nie naruszając przy tym uczuć i godności innych.
4. W procesie nauczania uczeń jest podmiotem, co oznacza, że on sam aktywnie kształtuje swoją postawę, zdobywa wiedzę i umiejętności zgodnie z celami, które wytycza mu nauczyciel w oparciu o podstawę programową, kierujący się najlepszą wolą oraz umiejętnościami metodycznymi.
5. Nauczyciel ma prawo i obowiązek stawiania wymagań dostosowanych do możliwości ucznia oraz ich egzekwowania.
6. Rodzice mają prawo do pełnej informacji dotyczącej pracy szkoły oraz uzyskania wsparcia w procesie edukacji i wychowania.

Wychowawca, by móc pomyślnie realizować powyższe zadania:

- ma do dyspozycji jedną godzinę tygodniowo, zajęcia pozalekcyjne, m.in. imprezy klasowe, wycieczki, współdziała z nauczycielami uczącymi w danej klasie, uzgadniając z nimi i korygując ich działania profilaktyczno-wychowawcze w stosunku do ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów szczególnie uzdolnionych, jak też uczniów z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
- utrzymuje kontakt z rodzicami uczniów w celu poznania i ustalenia potrzeb ich dzieci, podejmowania współpracy w działaniach wychowawczych; włącza rodziców w sprawy życia klasy i szkoły,
- współpracuje ze specjalistami pracującymi w szkole, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną oraz dyrekcją szkoły, cyklicznie spotyka się z zespołem uczącym w danej klasie.

Wychowawca, w razie potrzeb, ma możliwość modyfikowania działań wychowawczych w klasie uwzględniając inicjatywę uczniów, nauczycieli i rodziców.

III. Współpraca szkoły z rodzicami poprzez:

- Zebrania wychowawcy z rodzicami,
- Dni otwarte,
- Godziny konsultacyjne wszystkich nauczycieli uczących, które odbywają się wg planu ustalonego na początku roku szkolnego,
- Diagnozowanie potrzeb i oczekiwań rodziców w zakresie działań wychowawczych szkoły,
- Udział rodziców w różnych uroczystościach i wycieczkach szkolnych.

IV. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym procesie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

V. Podsumowanie

Czuwanie nad realizacją Programu Wychowawczego Szkoły należy do Zespołu Opiekuńczo-Wychowawczego oraz Zespołów Klasowych, które są zwoływane cyklicznie przez Wychowawców klas. Ocena działalności wychowawczej dokonywana jest na podstawie sprawozdań wychowawców podczas posiedzeń plenarnych Rady Pedagogicznej, w postaci analizy zbiorczej oraz na podstawie ewaluacji wybranych obszarów działań. Wnioski z analiz wykorzystywane są do działań naprawczych.